

AANGENAAM

Vrijwilliger/ kunstschilder Hans Talsma: de vrijheid je eigen werk op waarde te schatten

Normaal staan er op deze plaats interviews met collega's die er, naast hun baan bij Cordaan, een bijzondere hobby op na houden. Maar voor Hans Talsma is zijn 'hobby' eigenlijk zijn werkelijke beroep. Hij is namelijk vrijwilliger, maar hoofdzakelijk kunstschilder. Als kunstenaar ben je namelijk altijd met je vak bezig, zegt hij: "In mijn hoofd ben ik continue bezig indrukken op te slaan."

Muziekkenner

Sinds 2002 neemt Hans op dinsdagmiddag oudere bewoners van de De Amstelhof mee naar muziekuitvoeringen in de Stopera. De rest van de week houdt hij zich ook bezig met de hogere kunsten, maar dan die van het penseel, doek en olieverf: Talsma is kunstschilder. Hans' huis ziet er dan ook precies zo uit als je verwacht van een kunstenaar. In de gang klinkt al operamuziek, en de enigszins rommelige maar knusse huiskamer hangt vol schilderwerk, waaronder een portret van Talsma, gemaakt door een vriend van de academie. "We luisteren nu naar de Forza del Destino van Verdi," licht de schilder toe, terwijl hij de muziek zachter zet, "Dit is gezongen in 'belcanto', een vroeg 19e-eeuwse zangtechniek." Een muziekkenner, dat is duidelijk.

Leven, dood en opera

In zijn schilderijen speelt muziek, en opera in het bijzonder, een grote rol. Talsma slaat een boek open met afdrukken van zijn werk. Er staan violisten, tenoren en sopranen op, sommige doeken zijn al verkocht aan een klant uit Hong Kong. Op andere doeken zijn doodgravers en rechters te herkennen. "Het is de mens die me boeit. Het menselijk leed vooral, de deernis. Daarover valt veel te schrijven. Ik vergelijk schilderijen met verhalen. Ik vind dat de kijker zelf creatief moet zijn, het verhaal moet ontdekken." Welke muziek hoort Talsma het liefst als hij schildert? "Niets. Vreemd wel, ja. Operataferelen schilderen in stilte," glimlacht hij, "Maar zo kan ik me het beste

concentreren. Muziek leidt af." Een apart atelier of werkruimte heeft Hans niet, vertelt hij. Als een doek erg groot is, schildert hij het op de grond van de zijkamer of de keuken. "De inspiratie komt met vlagen. Soms werk ik een middag aan een schilderij, en is het uitstekend. Maar ik kan ook jaren aan een schilderij werken, en dan lukt het maar niet. Dan span ik 'm af, en gaat er een nieuw doek op. Spijt heb ik dan nooit."

Ouderen

Dat de ouderen die Hans meeneemt naar de Stopera niet echt meegaan voor de muziek, maar eerder voor het uitje, vindt hij niet erg. Hij glimlacht: "Soms vallen ze wel eens in slaap. Maar wat wil je, soms zijn mensen ook al zo oud, vaak dementerend." Voor fulltime in de zorg werken zou Talsma nooit kiezen. "Ik heb bewondering voor collega's die dat doen. Vooral degenen die mensen wassen, aankleden. Dat is te zwaar voor mij. Vooral psychisch. Daarvoor ben ik te gevoelig." Is er nog iets dat Talsma echt nog eens zou willen schilderen? Hij denkt lang na. Dan zegt hij: "De ouderen met wie ik op stap ga. Ik zou wel eens zo'n gerimpeld gezicht willen natekenen."

Ware rijkdom

Hij werkt nu meer dan twintig jaar als kunstschilder, in de jaren tachtig studeerde hij af aan de Amsterdamse academie voor de beeldende kunst. Het was in die tijd wel makkelijker om werk te verkopen, vertelt Hans. "Het was toen crisistijd, maar mensen kochten toch sneller eens iets aan van een kunstenaar die ze niet

kenden. Nu moet je toch eerst een bekende naam hebben." Daarom doet Talsma wel zoveel mogelijk bekendheid te krijgen door interviews te geven. Zo gaf hij een interview aan het tijdschrift 'Villa D'Art'. Hans glimlacht: "Zo'n publicatie is natuurlijk prachtige reclame." Maar een vetpot zal de kunst natuurlijk nooit worden, geeft Talsma toe. "Maar," zegt hij, "de grootste rijkdom is toch je eigen werk op waarde te kunnen schatten. Als je door een baas wordt bevoogd, doet een ander dat voor je."